

EUROPOS
AUDITO
RŪMAI

LT

Pranešimas spaudai

Liuksemburgas, 2019 m. birželio 25 d.

„ES reglamentavimas skatina oro eismo valdymo modernizavimą, tačiau ES finansavimas yra iš esmės nereikalingas“, – teigia auditoriai

Kaip nurodyta naujoje Europos Audito Rūmų ataskaitoje, ES reglamentavimas skatino oro eismo valdymo modernizavimą. Auditoriai teigia, kad projektams skirtas ES finansavimas buvo iš esmės nereikalingas, o jo valdymas buvo veikiamas trūkumų.

2005 m. ES pradėjo vykdyti programą, kuri yra žinoma kaip programa „SESAR“, kuria siekiama visoje Europoje suderinti ir modernizuoti oro eismo valdymo (OEV) sistemas ir procedūras. Šios sistemos tradiciškai buvo kuriamos nacionaliniu lygmeniu. 2005–2020 m. laikotarpiu ES programai „SESAR“ iš viso įsipareigojo skirti 3,8 milijardo eurų, iš kurių 2,5 milijardo eurų buvo numatyta tokių sistemų ir procedūrų diegimui remti.

Auditoriai vertino, ar Europos Komisija tinkamai valdė SESAR diegimą ir kaip jis padėjo pasiekti Bendro Europos dangaus politikos tikslus. Jie nagrinėjo, ar ES intervencija buvo parengta taip, kad būtų tenkinami esami ir būsimi poreikiai ir ar ji Europos oro eismo valdymui suteikė pridėtinės vertės.

„Oro eismui Europoje, kai vidutiniškai per dieną yra vykdoma 30 000 skrydžių, reikėjo tvirtos, suderintos ir modernios valdymo sistemos, – teigė už ataskaitą atsakingas Europos Audito Rūmų narys George Pufan. – Tačiau diegiant SESAR panaudotų ES lėšų nauda dar toli gražu nėra aiški.“

Auditoriai pripažįsta, kad Oro eismo valdymo modernizavimui naudingas ES lygmens reglamentavimas ir koordinavimas. SESAR bendrų projektų koncepcija skatina koordinuotus veiksmus ir mažina „atsiliekančio veikėjo privalumo“ reiškinį, pagal kurį suinteresuotieji subjektai yra linkę atidėti savo investicijas, nes žino, kad nauda bus pasiekta tik tada, kai visi suinteresuotieji subjektai turės įdiegę naująją technologiją. Tačiau pirmajai paraiškai –

Šio pranešimo spaudai tikslas – pateikti Europos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos pagrindines mintis. Visa ataskaita pateikta www.eca.europa.eu

ECA Press

Mark Rogerson – atstovas ryšiams su visuomene T: (+352) 4398 47063 M: (+352) 691 55 30 63
Damijan Fišer – atstovas spaudai T: (+352) 4398 45410 M: (+352) 621 55 22 24
12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg
E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

bandomajam bendram projektui – trūko tinkamų nuostatų dėl vykdymo užtikrinimo, apimant funkcijas, kurios neatitiko būtinų atrankos kriterijų.

ES OEV modernizavimo finansavimas iš esmės buvo nereikalingas, nes dauguma projektų būtų buvę finansuojami be ES paramos. ES finansavimo veiksmingumą sumažino kiti įgyvendinimo trūkumai. Nemažai lėšų buvo skirta nenustačius tinkamų prioritetų ir neatsižvelgus į veiksmingumą. Be to, auditoriai pažymi, kad nebuvo pakankamai padaryta siekiant sumažinti galimą interesų konfliktų riziką, kylančią dėl dabartinio finansavimo mechanizmo, kai kurie paramos gavėjai dalyvauja tikrinant jų pačių paraiškas.

Auditoriai įspėja, kad kai kurių projektų įgyvendinimas nevyksta laikantis teisės aktuose nustatytų terminų, ir didėja vėlavimo rizika. Be to, jie nustatė, kad faktinėje veikimo aplinkoje rezultatai nėra matuojami.

Auditoriai teikia keletą rekomendacijų, kaip pasiekti geresnių rezultatų. Visų pirma jie prašo Europos Komisijos:

- pagerinti bendrų projektų tikslingumą ir sustiprinti jų veiksmingumą;
- peržiūrėti ES finansinę paramą oro eismo valdymui modernizuoti;
- peržiūrėti ir formalizuoti finansavimo paraiškų rengimą ir teikimą;
- užtikrinti tinkamą veiksmingumo pagerėjimo modernizavus OEV stebėjimą.

Pastabos leidėjams

Bendro Europos dangaus politika, kaip ES atsakas į oro eismo valdymo neefektyvumą, buvo pradėta vykdyti 2004 m. Reglamentavimo sistema buvo papildyta projektu „SESAR“ (Bendro Europos dangaus oro eismo valdymo mokslinių tyrimų programa), kuri buvo suskirstyta į apibrėžties etapą (kurti Europos OEV pagrindinį modernizavimo planą), rengimo etapą (rengti būtinas technologines bazines) ir diegimo etapą (diegti naujas sistemas ir procedūras veikimo aplinkoje).

2017 m. lapkričio mėn. Europos Audito Rūmai paskelbė Specialiąją ataskaitą Nr. 18/2017 dėl Bendro Europos dangaus, kurioje nagrinėjamos kai kurios BED reguliavimo priemonės bei SESAR apibrėžimas ir rengimas. Naujausiame audite apžvelgėme trečiąjį SESAR etapą – projektų, skirtų oro eismo valdymui modernizuoti, diegimą.

Specialioji ataskaita Nr. 11/2019 „ES reglamentavimas siekiant modernizuoti oro eismo valdymą kuria pridėtinę vertę, tačiau finansavimas iš esmės nebuvo būtinas“ paskelbta 23 ES kalbomis Audito Rūmų interneto svetainėje (eca.europa.eu).

Europos Audito Rūmai pristato savo specialiąsias ataskaitas Europos Parlamentui ir ES Tarybai bei kitoms suinteresuotosioms šalims, kaip antai nacionaliniams parlamentams, pramonės suinteresuotiesiems subjektams ir pilietinės visuomenės atstovams. Didžioji dauguma mūsų ataskaitose pateikiamų rekomendacijų yra praktiškai įgyvendinamos.